

СПРАВКА

за предложенията, становищата и възраженията, получени при публикуването на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации на проект на Наредба за условията и реда за разплащания с публични средства

Подател	Предложение	Приема/ не приема/ предложе нието	Мотиви
Национално сдружение на общините в Република България	<p>Във връзка с публикувания за обществена консултация проект на Наредба за условията и реда за разплащания с публични средства, Ви предоставяме становище на НСОРБ, както следва:</p> <p>1. Принципни коментари:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценяваме усилията на държавата за събиране на публичните вземания, но считаме че предложенията за подобен механизъм следва да включват възможности и мерки за обезпечаване същото ниво на контрол, проверка и установяване на наличие или липса на непогасени, подлежащи на принудително изпълнение общински вземания. Подобни предложения сме правили многократно, вкл. и при обсъждането на промените в ДОПК относно приемането на новата глава двадесет и първа "а" „Условия и ред за разплащания с публични средства“. Считаме, че на този етап е налице дисбаланс в третирането на различните видове публични средства и това обстоятелство може да се окаже в ущърб на финансовата стабилност на общините. • С оглед на това, че с ДОПК беше намален прага за договорите и плащанията, за които възниква задължение за уведомление, от 30 000 лв. на 10 000 лв., считаме, че това ще доведе до значително увеличаване на административната тежест за възложителите, особено в по-малките общини и разпоредители, което би могло да забави процесите на плащане и да затрудни оперативната дейност. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Считаме, че проектът на наредба следва да отрази в пълна степен изискванията на ДОПК, който беше изменен на 10 април 2024 г. в частта му по чл. 182а, 182б, 182в и 182г. <p>2. Конкретни предложения:</p> <p>1.1. Текстът на чл. 2 да добие следната редакция: „Чл. 2. По реда на наредбата се изпращат уведомления за разплащания на публични средства от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. лицата по чл. 182а, ал. 1 и 2 от ДОПК по всички сключени от тях договори, попадащи в обхвата на чл. 182а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ДОПК и първични платежни документи, попадащи в обхвата на чл. 182б, ал. 1 и ал. 2 от ДОПК, с изключение на случаите по чл. 182г от ДОПК; 2. лицата по чл. 182а, ал. 4 от ДОПК въз основа на предявени изпълнителни листове, попадащи в обхвата на чл. 182а, ал. 4 и чл. 182б, ал. 2, с изключение на случаите по чл. 182г, т. 3 от ДОПК, различни от плащания по договори и първични платежни документи.“ <p>Мотиви: В публикувания проект текстът на чл. 2 не съответства напълно на установеното в ДОПК и е в противоречие с чл. 8 от проекта на Наредба, което би създавало неясноти и затруднения при прилагането ѝ. Съгласно разпоредбите на чл. 182а и чл. 182б от ДОПК е предвидено уведомяване за договорите, платежните документи и изпълнителни листове само в случай на надвишаването на определени стойности за съответните видове, а не както е записано в разпоредбата на чл. 2 от Наредбата – за всички. В този смисъл, при неясно формулиране на разпоредбите се нарушава разпоредбата на чл. 7, ал. 2 и чл. 12 от ЗНА, тъй като с Наредбата се прави допълнително разширяване на изисквания, които не са предвидени в ДОПК.</p> <p>1.2. Предлагаме в разпоредбите на чл. 10, ал. 6, чл. 12, ал. 3, чл. 15, ал. 5 и чл. 19 да се предвиди едновременно известяване за уведомленията и потвържденията, както до оправомощените служители, така и в информационната система по чл. 182а, ал. 5 от ДОПК (ИС на МФ) в профила на съответния разпоредител с бюджет, задължено лице по реда на чл. 182а, ал. 1 и ал. 2 от ДОПК.</p> <p>Мотиви: Целта на предложението е създаването и поддържането на електронно досие на задълженото лице в Системата и запазване на информацията в случай на напускане на упълномощено лице или на</p>	<p>Приема се частично</p> <p>Приема се</p>	<p>По отношение на размера, обхватът на договорите, изпълнителните листове и плащанията по тях, в т.ч. и по чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, е изрично определен в чл. 182а, ал. 1, ал. 4 и чл. 182б, ал. 2 от ДОПК, който обхват правилно е отразен и в разпоредбата на чл. 8 от проекта на наредба. В тази връзка текстът на чл. 2 от проекта на наредба няма за цел неправомерно да разширява обхвата на договорите, а акцентът в тази разпоредба е да се регламентира, че редът се отнася за всички договори, по които се извършват разплащания с публични средства, а не в тесния смисъл напр. само по договори, сключени по реда на ЗОП, каквото различно разбиране се влагаше от част от лицата. С оглед минимизиране на риска от неправилно тълкуване на разпоредбата изразяваме съгласие от текста на чл. 2, т. 1 да отпадне думата „всички“.</p> <p>Въведеният режим в Глава двадесет и първа "а" представлява законово развитие на постановките на Решение № 592/21.08.2018 г. на Министерския съвет за условията и реда за разплащанията на разпоредители с бюджет по договори (РМС 592, Решението), което се прилага и понастоящем до влизане в сила на разпоредбите на чл.182а-чл.182г от ДОПК, т.е. до 02.05.2024 г. (вкл.). В тази връзка и по аргумент на § 18 от преходните и</p>
---	--	---

	<p>необходимост от неговото заместване. На този етап разпоредбите предвиждат изпращане на електронни съобщения до електронния адрес на оправомощеното лице, без достатъчно ясно да е определено, че тези съобщения ще бъдат достъпни и в ИС на МФ.</p>	<p>заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. информационната система на Министерство на финансите по чл. 182а, ал. 5 от ДОПК (ИС на МФ) е информационната система по т. 3 от РМС 592 от 2018 г. Същата е разработена така, че да съхранява отчетност за всички регистрирани уведомления за договори и извършени плащания, както и за получените отговори по тях. Системата съхранява, поддържа и предоставя достъп до данните на ниво разпоредител с бюджет/платец на публични средства, а не на ниво оправомощен служител, извършил съответното действие по регистрация на договор, уведомление за плащане и др. последващи действия. До електронния адрес, съдържащ се в електронния подпис на оправомощеното лице, се изпращат единствено уведомителни съобщения по регистрираните от потребителя уведомления в системата.</p> <p>В ИС на МФ е разработен и Архив, в който се съхраняват данни за уведомления за договори и за плащанията, които са със статус „неактивни“, т.е. плащанията по които са приключили или са прекратени на друго основание, ведно с отговорите по тях. Базата данни в системата, в т.ч. и архивните данни са достъпни за преглед и работа от всеки потребител - оправомощено лице за работа със системата от даден разпоредител с бюджет/платец на публични средства. Регистрираните уведомления, от което и да е оправомощено лице с роля „Потребител“ от даден разпоредител с бюджет/платец на публични средства, и свързаните с тях данни и документи, не се заличават от системата с прекратяване правомощията на оправомощеното лице, въвело данните. Данните са достъпни по идентификатор на разпоредителя с</p>
--	--	---

	<p>1.3. Предлагаме в чл. 15 да бъдат направени следните редакции:</p> <p>1.3.1. В ал. 1, т. 1, текстът да добие следната редакция: „1. датата, на която най-късно ще бъде направено предстоящото плащане“.</p> <p>1.3.2. В ал. 5, думите „извършено на дата“, да бъдат заменени с думите „извършено до дата“.</p> <p>Мотиви: Предложението е свързано с подобряване и облекчаване на процедурата, в случаите, когато получателите на плащанията нямат просрочени публични задължения. В редакциите, предложени в проекта на наредба се предвижда, посочване на конкретна дата на предстоящото плащане, като в случаите, когато съответното плащане не бъде извършено на датата, посочена в отправеното уведомление, процедурата трябва да бъде изпълнена отново, с изпращане на ново уведомление. Следва да бъде отчетено, че разпоредбите на ДОПК се отнасят до редица лица, които за разлика от разпоредителите със средства от държавния бюджет администрират самостоятелно собствените си приходи. В тази връзка е възможно да настъпят ситуации, при които на точно определена дата, по обективни причини, например непостъпили средства или извънредна ситуация, свързана с приоритетно пренасочване на средствата за бедствия и аварии, да не може да бъде извършено съответното плащане. С предложените редакции ще бъде осигурена съответната гъвкавост при работата със системата и съответно ще бъде спазени разпоредбите на ДОПК.</p> <p>Следва да бъдат прецизирани и съответните изисквания, вкл. и в Приложенията към Наредбата за цитиране на конкретен първичен платежен документ с номер и дата, с оглед на това, че за да бъде признат съответният</p>	<p>Приема се</p> <p>Не се приема</p>	<p>бюджет/платеца на публични средства, т.е. са достъпни за последващ преглед от всяко друго/ново оправомощено лице на дадения разпоредител/платец с публични средства.</p> <p>С оглед на гореизложеното Вашето предложение вече е реализирано в системата.</p> <p>Новата глава двадесет и първа „а“ от ДОПК е наименувана „Условия и ред за разплащания с публични средства“. С влизане в сила на разпоредбите ѝ, считано от 03.05.2024 г. се отменят РМС 582/2018 г. и РМС 681/2020 г. Както в РМС, така и в ДОПК е спазен принципът за недопустимост на изплащането на публични средства на лица, които имат просрочени публични задължения. Посочената дата на плащане в чл. 15, ал. 5 от проекта на Наредбата не следва да се разбира като императив. В тази връзка няма пречка плащането да бъде извършено и преди посочената дата, регистрирана по конкретното уведомление. Това е допустимо в случаите например, когато след регистрация на уведомление за плащане, се получи отговор от приходните администрации, че лицето няма задължения (чл. 20, ал. 1 от проекта на Наредбата), в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 1, 2 и т. 5, както и в случаите по чл. 21, ал. 2, т. 1, 2 и т. 5 от проекта на Наредбата. Независимо от това, с оглед по-голяма яснота приемаме предложението за изменение на чл. 15, ал. 5 от проекта на Наредбата, като изразът в посочената разпоредба „на датата“ се промени на „до датата“.</p> <p>По отношение на предложението образците към Наредбата, в които се цитира конкретен първичен платежен документ с номер и дата (ППД), обръщаме</p>
--	---	--	--

	<p>документ за платежен, то той трябва да бъде съставен от банка на неин клиент и който създава основание за платежна операция.</p>		<p>внимание, че това понятие е използвано в заглавието на чл. 182б и чл. 278з от ДОПК, като понятието е заимствано от разпоредбата на чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, към която законодателят е направил препратка в чл. 182а, ал. 1 от ДОПК. Изводът, който може да се направи е, че „ППД“ не е платежно нареждане или друг подобен банков документ, с който се нарежда превод на парични средства. Това е документът, въз основа на който ще се извърши плащането, в случаите, в които не е необходимо да има сключен договор, съобразно разпоредбите от ЗОП. Този извод произтича и от факта, че уведомяването преди плащане по смисъла на чл. 182б, ал. 3 от ДОПК се извършва не по-късно от 10 дни преди датата на плащането. Под „ППД“ следва да се разбира всеки документ, който е основание за извършване на плащането, например фактура или др. документ. Отбелязваме, че същият израз се използва и в РМС № 592/2018 г. и уведомленията към него, без това да е предизвикало неразбиране или неяснота. С оглед изложеното не приемаме предложението.</p>
<p>ТЕЦ „Марица Изток“ 2 ЕАД</p>	<p>Относно чл.8, ал.1, т. 3 Чл. 8. (1) Оправомощените от лицата по чл. 5, ал. 1 служители уведомяват НАП и АМ чрез ИС на МФ: 3. за предстоящо плащане по договор или първичен платежен документ на стойност не по-малка от 100 лв., когато представлява част от парична престация по договор или в случаите по чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв. Моля да бъде уточнено дали прихващането на взаимни вземания и задължения представлява плащане, за което следва да се уведоми НАП и АМ чрез ИС на МФ.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Основание за прихващане настъпва при наличие на две еднородни изискуеми насрещни вземания между едни и същи страни. Вземането по договор възниква след неговото сключване между страните и обичайно при реализиране на уговореното в договора изпълнение, или при настъпването на други предвидени в него условия/клаузи (напр. след предоставяне на съответна стока/услуга/извършването на уговорената дейност – предмет на договора, при клауза за авансово плащане и др.), а при изпълнителния лист - след предявяването му на длъжника. В този смисъл сключването на договора не поражда незабавно</p>

	<p>Моля да бъде уточнено и дали връщането на парична гаранция или депозит във връзка с изпълнението на договор представлява плащане по договор и дали е извън обхвата на предвидения в ДОПК и проекта на наредба режим.</p> <p>Относно чл.9, ал.2 2) Уведомлението за плащане по договор, първичен платежен документ или изпълнителен лист се регистрира в ИС на МФ не по-късно от 10 дни преди датата на плащането. В някои случаи между страните може да е уговорен срок за плащане по-кратък от 10 дни, считано от датата на сключване на договора/фактуриране</p>	<p>Приема се</p> <p>Не се приема</p>	<p>задължение за плащане. Разпоредбата на чл. 182а, ал. 6 от ДОПК регламентира задължение за разпоредителите с бюджет и лицата чл. 5, ал. 2, т. 14 и т. 16, ал. 4 и чл. 6 от Закона за обществените поръчки да извършват уведомяване не по-късно от 30 дни от сключването на договора или от получаването на изпълнителния лист. Прихващането е погасителен способ на две насрещни вземания между едни и същи страни, т.е. по своите правни последици може да се приравни на плащане, с което се погасява задължението на възложителя/поръчителя при получаване на уговореното с договора изпълнение. Следователно, при извършено уведомяване за сключен договор/предявен ИЛ и последващо възникнали основания за прихващане, съответното лице е необходимо да извърши уведомяване по реда на чл. 182б от ДОПК преди извършване на прихващането. В тези случаи при регистриране на уведомлението за плащане в забележка може да се отбележи факта на предстоящото прихващане.</p> <p>Връщането на парична гаранция или депозит, предоставени във връзка с изпълнението на сключен договор, не попадат в предметния обхват на плащанията по чл. 182б от ДОПК, доколкото това не са средства на разпоредителя/платеца на публични средства.</p> <p>Доколкото в становището се сочи, че между страните може да е уговорен срок за плащане по-кратък от 10 дни, считано от датата на сключване на договора, няма пречка в един и същи ден да се изпрати уведомление за сключения договор и уведомление за плащане. Въведеното с</p>
--	---	--	---

	<p>при което изискването на чл. 9, ал.2 ще бъде в противоречие с договорените срокове.</p> <p>В други случаи между страните може да бъде уговорено плащане чрез документарен акредитив или друга форма, при която изпълнителят може да предяви плащането директно към трета страна (например банка или финансова институция), за което могат да възникнат трудности или да е невъзможно изпращането на уведомление в предвидените срокове.</p> <p>Събирането на банкови такси, лихви и главници по предоставени заеми обикновено се извършва автоматично от сметката на Възложителя, при което също ще възникне колизия с разпоредбите на ДОПК и проекта на Наредба.</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не се приема</p>	<p>разпоредбата на чл. 182в, ал. 3 от ДОПК правило е приходните администрации да предоставят отговор в 7-дневен срок от уведомяването. При необходимост, този срок може да бъде удължен с 3 дни. Следва да се има предвид обаче, че след регистрация на уведомление проверките за наличие/липса на задължения се извършват автоматизирано чрез информационната система и в случаите, в които получателят на плащането няма задължения потвърждение от приходните администрации обичайно се получава в рамките на минути след уведомяването, съответно разпоредителят/платецът на публични средства ще може да извърши плащането преди изтичане на посочената в уведомлението дата на плащане.</p> <p>По отношение на договори с уговорено плащане с акредитив, обръщаме внимание на факта, че измененията и допълненията в глава 21а от ДОПК се приеха и обнародваха в ДВ, бр. 66/01.08.2023 г. Именно с цел запознаване и създаване на необходимата организация, на разширения кръг от задължени лица е предоставен отлагателен срок за влизането в сила на цитираните норми. В случай че съответният договор отговаря на условията за извършване на уведомяване, то такова е необходимо да бъде извършено при спазване на изискванията на глава 21а от ДОПК.</p> <p>Във връзка с твърдението за колизия с разпоредбите на ДОПК и проекта на Наредбата по отношение на предоставени заеми и събираните в тази връзка банкови такси, лихви и главници, посочваме, че плащанията по заеми и банкови такси не попадат в приложното поле на глава 21а от ДОПК. В тези случаи няма разходване на публични средства,</p>
--	--	---	---

	<p>Относно чл.10, ал.2: <i>Чл. 10. (2) Когато сключените договори са по рамкови споразумения, както и когато предмет на договора са услуги, предоставяни за електроснабдяване, водоснабдяване, топлофикация, газификация, телефонни и интернет услуги, услуги, предоставяни от кабелни оператори и други услуги с подобен характер, както и в случаите, когато в договора са определени само единични цени, без да е определена обща стойност по договора и/или максимално допустима стойност на договора, уведомяване за договора се извършва веднъж годишно в срока по чл. 9, ал. 1 с данни за съответната година. За определяне на прогнозния размер на договора за съответната година се ползват данните за стойността му по рамковото споразумение от предходната календарна година, съответно данните за извършените плащания за съответния вид услуга от предходната финансова година и условията на сключения договор. Когато лицето по чл. 5, ал. 1 или 2 използва услугите чрез присъединяване към общи условия на съответния доставчик, извършва уведомления за всяко предстоящо плащане по реда на чл. 15.</i></p> <p>Под рамкови споразумения такива по смисъла на ЗОП ли да се разбират? Формулировката „уведомяване за договора се извършва веднъж годишно“ предполага ли, че уведомяване за един и същи договор се извършва всяка година, като същият се въвежда в ИС на МФ с прогнозна стойност „за съответната година“?</p> <p>Съществува неяснота относно прилагането на срока по чл.9, ал.1 по отношение ежегодното изпращане на уведомления, както и неяснота</p>	<p>доколкото заемополучателят (независимо че е лице по чл. 182а от ДОПК) връща пари, предоставени в заем от банка или друга кредитна институция, както и дължи съответните банкови такси и лихви, съобразно условията по договора. В обратната хипотеза – ако заемодател е лице по чл. 182а от ДОПК и договорът за заем е на стойност равна или надвишаваща 10 000 лв., респ. отговаря на условията на глава 21а от ДОПК, то за него е необходимо да се извърши уведомяване.</p> <p>Приема се частично</p> <p>Уведомяването за сключени договори и рамкови споразумения, посочени в чл. 10, ал. 2 от проекта на Наредбата, се извършва веднъж годишно до момента на действие на сключения договор. Принципът е, че се регистрира договорът/споразумението, въз основа на който/което ще бъдат извършвани плащания. Стойността на договора, която следва да се въведе</p>
--	---	---

<p>относно определянето периода, за който трябва да се изчисли прогнозен размер на договора.</p> <p>Срокът по чл. 9, ал.1 е 30 дни от сключването на договор. Правилно ли е тълкуването, че ако договор е сключен на 01.09.2024г., то в срок до 01.10.2024г. трябва да се изпрати уведомление с прогнозен разход за 2024г. и съответно уведомление за прогнозния разход за 2025г. да се изпрати в срок до 01.10.2025г.?</p> <p>Как следва да се изчисли стойността, която да се посочи в първото уведомление за цялата текуща година или за периода от сключване на договора до края на текущата година?</p> <p>Правилно ли е разбирането, че ако договор е сключен на 01.09.2024г. в срока по чл.9, ал. 1, т.е. до 01.10.2024г. следва да се изпрати уведомление за прогнозния размер на договора за съответната година, т.е. за периода от 01.09-31.12.2024г. или за цялата 2024г.? След изтичане на 1 година, т.е. в срок до 01.10.2025г. следва да се извърши уведомяване на база данните от предходната календарна година. В използвания пример периодът, на база на който ще се изчисли прогнозна стойност за 2025г., отново ли ще е 01.09-31.12.2024г.? Календарната година обхваща периода от 01.01. до 31.12, но в случая преди 01.09.2024г. договор не е съществувал. Моля за разяснения.</p> <p>Относно чл.11, ал.1: <i>Чл. 11. (1) Редакция на данни за договор се извършва в ИС на МФ в 5-дневен срок от настъпване или узнаване на обстоятелствата за това и при условие, че статусът на договора в системата е активен. Редакция може да се извършва на следните данни:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>регистрационен номер на договора;</i> 2. <i>дата на сключване;</i> 3. <i>срок на договора;</i> 4. <i>статус на договора - от „ активен " на „ неактивен което е неотменимо действие;</i> 5. <i>стойност на договора;</i> 6. <i>номер на банкова или платежна сметка, открита при доставчик на платежни услуги, който не е банка, по която ще бъде извършено плащането;</i> 7. <i>банка или платежна институция - за чуждестранни банки или платежни институции;</i> 	<p>при регистрация на договора е прогнозна и следва да се изчислява от всяко лице по чл. 182а, ал. 1 и ал. 2 от ДОПК на база данните за стойността му от предходна календарна година, съответно съобразно данните за извършените плащания за съответния вид услуга от предходната финансова година и условията на сключения договор.</p> <p>С оглед по-голяма яснота предлагаме, когато се определя прогнозен размер на договор за съответна година да се ползват данните, в т.ч. за извършените плащания за съответния вид услуга, за предходните 12 месеца, а не предходна календарна или финансова година. В този смисъл е направена редакция в текста на чл. 10, ал. 2 от проекта на Наредба.</p>
---	---

<p>8. код на банка или платежна институция (BIC)-за чуждестранна банка или платежна институция;</p> <p>9. титуляр на сметката;</p> <p>10. допълнителните данни;</p> <p>11. прикачен е системата документ.</p> <p>В случай че упоменатата в чл. 11, ал.1 „редакция“ включва въвеждане на информация за допълнително споразумение, с което се променят някои от посочените в чл. 11, ал. 1 данни за договора, срокът от 5 дни е твърде кратък. При дружба с мащабна организационна структура и голям документооборот е необходимо технологично време, за да достигне информацията до лицата, отговорни за въвеждането ѝ в платформата на МФ. Докато уведомление за сключен договор е предвидено да се изпрати в 30-дневен срок, за допълнително споразумение срокът е само 5 дни, при положение че вътрешното придвижване на информацията се осъществява по един и същи ред.</p> <p>Предложение: Да се удължи срокът по чл. 11, ал. 1 от 5 дни на 30 дни</p> <p>По чл. 11, ал. 3: (3) Статусът на договора задължително се променя на „ неактивен “ след изтичане на 10-дневен срок от извършване на окончателното плащане по него и при условие, че за вземането по договора няма наложен заповар</p> <p>Част от договорите, които дружеството сключва, са на база единични цени и до достигане на определена стойност, като доставки/услуги по договорите се изпълняват при възникнала необходимост след заявка от Възложителя. Подобен подход гарантира икономия при разходването на средства, тъй като елиминира риска от неточно планиране. При подобни договори не е възможно да се прецени, кое е окончателното плащане, съответно не може да се спази 10-дневния срок по ал.3 (напр. може да се окаже, че последната доставка/услуга е направена 3 месеца преди изтичане срока на договора и след това не е възникнала необходимост от последваща доставка/услуга).</p> <p>Предложение: Текстът на чл. 3 да се промени така: „ (3) Статусът на договора задължително се променя на „неактивен " в срок до 10 дни след извършване на окончателното плащане по него или в срок до 10 дни след изтичане на срока на договора и при условие, че за вземането по договора няма наложен заповар“</p>	<p>Не се приема</p> <p>Приема се</p>	<p>Промени в данните на подадено уведомление за сключен договор се извършват не по-късно от 5 дни от настъпването им или от узнаването за тях, съгласно чл. 182а, ал. 8 от ДОПК. Тоест срокът в чл. 11, ал. 1 от наредбата е съобразно регламентирания в кодекса, респективно не може да бъде изменен в Наредбата, тъй като ще противоречи на кодекса, който е нормативният акт от по-висока степен (чл. 15 от Закона за нормативните актове).</p> <p>Чл. 11, ал. 3 се променя така: (3) Когато за вземането по договора няма наложен заповар, статусът на договора задължително се променя на „неактивен“ в срок до 10 дни след: 1. извършване на окончателното плащане по него; 2. изтичане на срока на договора; 3. прекратяване на договора на друго основание.</p>
--	---	---

<p>Относно чл.15: <i>Чл. 15. (5) В случай че плащането, за което е получено потвърждение от НАП или АМ не бъде извършено на датата, посочена в отправеното уведомление и върху вземането не е наложен запор, лицето по чл. 5, ал. 1 или ал. 2 е длъжно да отправи ново уведомление за предстоящо плащане при спазване на срока по чл. 9, ал. 2.</i></p> <p>Възможно е по причини, независещи от възложителя (нефункциониращо интернет банкиране и др.), плащането да не може да бъде извършено на посочената дата, в резултат на което ще бъде необосновано забавено плащането към контрагента поради инициране на нов процес на одобрение. При дружества с голям документооборот, вкл. първични платежни документи, е трудно да се планира точна дата на плащане. Допълнително публичните предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия и ППЗПП следва да спазват правила за концентрация на паричните наличности по банкови сметки (чл. 28 на ППЗПП), при което е възможно да настъпят затруднения в планирането на същите.</p> <p>Евентуално получаване на разрешение за плащане след работно време на дружеството и/или след времето, в което банковата система може да изпълни плащането с вальор същия работен ден, ще доведе до пропускане на срока, посочен в уведомлението и задействане на нов цикъл на разрешение.</p> <p>Ако дружеството очаква постъпления от свой контрагент, който също следва да получи разрешение за извършване на плащането по реда на ДОПК и проекта на Наредба, при забавяне извън контрола ни, планираните средства и дати за плащане към контрагенти може да се окажат неизпълними.</p> <p>Възможно ли е да се извърши плащане след получаване на потвърждение от НАП или АМ, но преди посочената в уведомлението за плащане дата? Предлагаме текста на разпоредбата да бъде променен както следва:</p> <p>(5) В случай че плащането, за което е получено потвърждение от НАП или АМ не бъде извършено до датата, посочена в отправеното уведомление и върху вземането не е наложен запор, лицето по чл. 5, ал. 1 или ал. 2 е длъжно да отправи ново уведомление за предстоящо плащане при спазване на срока по чл. 9, ал. 2. или</p> <p>„В случай че плащането, за което е получено потвърждение от НАП или АМ, не бъде извършено в срок до 2 работни дни след датата, посочена в отправеното уведомление....</p>	<p>Приемаме предложението за изменение на чл. 15, ал. 5 от Наредбата като изразът „на датата“ се промени на „до датата“.</p> <p>Изискванията на чл. 15, ал. 1, т. 3 и т. 4 от проекта на Наредбата (номер и дата на документ за плащане) следва да се разбират като номер и дата на сключения договор, на предявения ИЛ, на фактура или друг документ, въз основа на който ще се извършва плащането. В случаите на уговорено между страните авансово плащане, преди плащането е необходимо да се извърши уведомяване въз основа на сключения между страните договор. При последващи плащания по договора, които не са авансови, данните за дата и номер на документ за плащане са съответните фактури или други документи, въз основа на които се извършват плащанията по договора. Отбелязваме, че нормите на глава 21а от ДОПК предвиждат уведомяване за сключен договор и предявен изпълнителен лист, съобразно предвидения в закона обхват. Същите не следва да се тълкуват разширително, т.е. към плащания по договора не следва да се отнасят плащанията при връщане на предоставени обезпечения. Когато договорът предвижда неустойка за забавено плащане/неизпълнение от страна на разпоредителя/възложителя, сключил договора, то при възникването на основание за нейното плащане задължително се извършва уведомяване по реда на чл. 182б от ДОПК по съответния договор.</p> <p>По отношение изискването за посочване на титуляр на сметката, лицето, което извършва уведомяване, респ. извършва разплащания с публични средства е необходимо да разполага с документ за титуляра на сметката. Не е задължително този документ да бъде удостоверение от банка/платежна институция,</p>
--	---

<p>По отношение на предвидените разпоредби в чл. 15, ал.1 от проекта на Наредба, се изисква номер и дата на документ за плащане. В някои случаи това може да е неприложимо, например при уговорено авансово плащане или при дължими неустойки от страна на Възложителя.</p> <p>В същата разпоредба (както и в чл. 10) е предвидено и попълването на данни относно титуляра на сметката. Следва ли да се изисква удостоверение или друг документ, потвърждаващ кой е титулярът на сметката от контрагентите, предвид възможността да посочат банкова сметка, по която желаят да постъпват преводите, без да са титуляр на същата?</p> <p>Друг задължителен реквизит в чл.10 и чл. 15 на проекта на Наредба е стойност на договора / стойност на плащането. Не е уточнено в каква валута се декларират данните в случаите, в които договорът/плащанията са уговорени във валута различна от български лев. Ако следва да се декларира легова равностойност, може да се получи разминаване между общата стойност на договора и стойността на отделните плащания във връзка с неговото изпълнение, предвид разлики във валутните курсове.</p> <p>По отношение прилагането на Глава двадесет и първа „а“ от ДОПК: В чл.182в от ДОПК се предвижда плащания да се извършват само след потвърждение от НАП и АМ, което последните изпращат в 7-дневен срок от регистриране на уведомление за плащане.</p> <p>Предвиденият ред ще създаде сериозни затруднения за "ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД и ще му попречи да изпълнява основната си дейност - производство и търговия с електрическа енергия.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>достатъчно е информация за титуляра на сметката да се съдържа в договора или в допълнително предоставен от съответното лице писмен документ, като не е необходимо същият да е нотариално заверен.</p> <p>Стойността на договора/прогнозната стойност на договора и размерът на предстоящата за плащане сума се въвеждат в официалната валута на страната – български лев. При преизчисляване на курса на чуждата валута, когато договорът е сключен при това условие, се прилага курсът на банката, чрез която би се извършила операцията по внасяне на валутата по аргумент от чл. 204 и чл. 228, ал. 3 от ДОПК в деня на регистрацията на уведомлението в системата. В тази връзка е възможно да се получи разминаване между общата стойност на договора и общата стойност на всички последващи уведомления за плащане във връзка с изпълнение на договора, което няма да се яви неизпълнение на задълженията на разпоредителя/платеца с публични средства.</p> <p>Посочените разпоредби следва да се прилагат от определените от законодателя категории лица, които разходват „публични средства“. По смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) „публични средства“ са всички средства, които се събират, получават, съхраняват, разпределят и разходват от организациите от публичния сектор. Изрично и изчерпателно с разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗФУКПС са определени организациите от публичния сектор. В този смисъл, категоричният извод, който може да се направи е, че ако секторен възложител е</p>
---	----------------------------	---

	<p>Съгласно чл.100, ал.4 от Закона за енергетиката дружеството е длъжно да търгува произведената електрическа енергия на организиран борсов пазар. Дейността се осъществява чрез тръжната платформа на БНЕБ ЕАД - единствен в страната притежател на лиценз за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“. За ползването на платформата дружеството е провело обществена поръчка на договаряне без предварителна покана за участие с предмет „Използване на търговските</p>	<p>Не се приема</p>	<p>организация от публичния сектор, същият следва да извършва уведомяване по реда на глава 21а от ДОПК, за договорите и първичните платежни документи, които отговарят на критериите за уведомяване. Например, търговско дружество, чийто капитал е изцяло собственост на търговско дружество с 50% и повече държавно участие, се явява организация от публичния сектор, която разходва публични средства и която респ. следва да извършва уведомяване по реда на глава 21а от ДОПК. При справка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се установи, че капиталът на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е собственост на „Българския енергиен холдинг“, чийто принципал от своя страна е министъра на енергетиката и собственик е държавата. В тази връзка, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД следва да извършва уведомяване по реда на глава 21а от ДОПК, освен в предвидените в чл. 182 г от ДОПК изключения. Уведомяване следва да се извършва за всички договори и плащания в определения от законодателя размер и обхват, извършвани от организации от публичния сектори, които са лица по чл. 5, ал. 2, т. 14 и т. 16, ал. 4 и чл. 6 от Закона за обществените поръчки, т.е. за всички сключени договори и плащания на публични средства, а не само за тези, сключени по реда на ЗОП.</p> <p>По отношение искането за указания във връзка с цитираната разпоредба на чл. 100, ал. 4 от Закона за енергетиката, посочваме, че въпросът е извън обхвата на компетентност на Министерството на финансите и НАП.</p>
--	---	----------------------------	---

<p>платформи на организиран пазар за извършване на сделки за продажба и покупка на електрическа енергия от "ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД" и е сключило договор с БНЕБ ЕАД. За услугите, предоставяни от БНЕБ ЕАД, се дължат такси, регламентирани в Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ) и Тарифа за таксите на БНЕБ ЕАД, където са указани и съответните срокове за плащане, като не всички кореспондират със заложените в Глава 21 „а“ от ДОПК, например: такса сетълмент за реализирана нетна покупка на електрическа енергия на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ се заплаща до 10:30 часа на първия работен ден, следващ деня на издаване на фактурите (чл.255 от ПРОБПЕЕ), а фактурирането е ежедневно; за пазарен сегмент Двустранни договори крайният срок за плащане на издадените от БНЕБ ЕАД фактури е до 5 (пет) работни дни след издаването на съответната фактура (чл.258 от ПРОБПЕЕ); предвижда се прихващане при наличие на насрещни парични задължения, директен дебит и прихващане на суми от учредени/внесени обезпечения в полза на БНЕБ и т.н.</p> <p>Тъй като разпращанията към БНЕБ ЕАД, възникващи по повод търговията с електрическа енергия, не са предвидени като изключение по чл.182г от ДОПК, моля за указания, как следва да се процедира по отношение на тях.</p> <p>Съгласно чл. 182г, т.5 от ДОПК разпоредбите на чл. 182а - 182в не се прилагат за договори и плащания, свързани с услугите по чл. 13, ал. 1, т. 8 от ЗОП. Цитираният текст от ЗОП е в общите изключения, за които Законът за обществените поръчки не се прилага. Моля за разяснение дали по аргумент на противното за други договори и плащания, посочени в чл. 13 (в изключенията по прилагане на ЗОП), но които не са включени в изключенията по чл.182г от ДОПК, следва да се спазват правилата на ДОПК глава двадесет и първа „а" и Наредбата за условията и реда за разплащания с публични средства.</p> <p>Моля да бъде уточнено предоставянето на средства за компенсиране на крайни небитови потребители на ел. енергия във връзка с приета от Министерски съвет Програма за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи за</p>	<p>Не се приема</p> <p>Приема се</p>	<p>По отношение искането за тълкуване на чл. 182г, т. 5 от ДОПК посочваме, че извън обхвата на глава 21а от ДОПК са единствено договорите по чл. 13, ал. 1, т. 8 от ЗОП, но не и останалите договори по чл. 13 от ЗОП.</p> <p>По отношение искането за уточнения във връзка с РМС № 688/04.10.2023 г. и Програмата към същото, посочваме, че доколкото в Програмата изрично е посочено, че „Компенсациите по Програмата ще бъдат изплатени до 31 март 2024 г.“, то за същите не следва да се извършва уведомяване по реда на глава</p>
---	--	--

	<p>периода от 01 септември 2023 г. до 31 декември 2023 г., одобрена с Решение № 688 от 04.10.2023 г. и в изпълнение на Решение на Народното събрание обн. ДВ бр. 90 от 11.11.2022 г. изменено с решение обн. ДВ. бр. 98 от 09.12.2022 г. и съдържащият се в Програмата механизъм за компенсирание, Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСБС), попадат ли в обхвата на чл. 182г, т. 1 от ДОПК?</p> <p>Също така с решения на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) при наложени задължения за предоставяне на ел. енергия от енергийни предприятия на „Национална Електрическа Компания“ ЕАД (в качеството на Обществен доставчик по смисъла на Закона за енергетиката), част от сумите за закупената ел. енергия се предоставят от ФСЕС на НЕК ЕАД, което от своя страна ги предоставя на енергийното предприятие, което е предоставило енергията (в конкретния случай „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД). Плащането на тези средства от ФСЕС към НЕК ЕАД и по конкретно от НЕК ЕАД (което е възложител по ЗОП) към „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД попада ли в изключенията по чл. 182г от ДОПК?</p>	<p>Не се приема</p>	<p>21а от ДОПК, тъй като плащанията следва вече да са приключили към датата на влизане в сила на разпоредбите на чл. 182а-182г от ДОПК.</p> <p>По отношение запитването дали плащане на средства от ФСЕС към „НЕК“ ЕАД и след това към „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД попада в изключенията на чл. 182 г от ДОПК, посочваме, че уведомление е необходимо да се извършва от лицето, което разходва публични средства. Доколкото в случая не намираме основание за прилагане на разпоредбата на чл. 182г от ДОПК, уведомяване е необходимо да се извършва от ФСЕС – за разходването на средства към „НЕК“ ЕАД и от „НЕК“ ЕАД – за разходването на средства към „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД. Допълнително е необходимо да се има предвид, че със ЗИД на ДОПК, гласуван на второ четене в Народно събрание на 10.04.2024 г., е направено изменение в разпоредбата на чл. 182г, т. 1 от ДОПК, като отпадна текстът „целево предоставяни средства от държавния бюджет на нефинансовите предприятия за субсидии, компенсации и капиталови трансфери за възложени от държавата дейности и услуги, включително за случаите, когато средствата за субсидии, компенсации и капиталови трансфери се предоставят от държавния бюджет чрез бюджетите на общините и други бюджети“. Видно от мотивите на посочения ЗИД на ДОПК предложението за отмяна е съобразено с липсата на забрана в Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. за използването на посочените средства за обезпечения и за принудително погасяване на публични вземания,</p>
--	--	----------------------------	---

	<p>Изрично в изключенията не са предвидени сключените трудови договори с персонала на дружествата. Същите следва ли да се декларират и следва ли преди всяко плащане да се иска разрешение?</p> <p>Аналогичен въпрос относно възлагания по ЗОП, при които изпълнителят е физическо лице (т. нар „граждански договори“) - следва ли договорите да се декларират, както и предстоящите плащания във връзка с изпълнението по тях?</p>	<p>Приема се</p>	<p>каквата норма се съдържа в законите за държавния бюджет за предходни години.</p> <p>По отношение запитването за трудови и граждански договори дали попадат в изключенията от приложимостта на режима на глава 21а от ДОПК, посочваме, че в текста чл. 182г от ДОПК са направени изменения и допълнения с горепосочения ЗИД на ДОПК, който са обнародвани в Държавен вестник бр. 36 от 2024 г. С влизане в сила на тези изменения възнагражденията за труд ще бъдат изключени изрично от приложното поле на глава 21а от ДОПК.</p>
<p>Българска независима енергийна борса ЕАД</p>	<p>Съобразно чл. 43, ал. 1, т. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) на територията на Република България се издава само една лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия. По силата на Решение № Л-422 от 31.03.2014 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) титуляр на лицензията за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“ е „Българска независима енергийна борса“ ЕАД с ЕИК в ТРРЮЛНЦ 202880940.</p> <p>Към 31.12.2023 г. Министерството на финансите на Република България притежава 50.05 % от акциите от капитала на „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД, а по този начин непряко и в капитала на БНЕБ ЕАД. Останалата част от акциите от капитала на „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД, респ. непряко от капитала на БНЕБ ЕАД, са притежание на други юридически лица, инвестиционни посредници и търговски банки, както и на физически лица. От създаването си през 2014 г. БНЕБ ЕАД работи за развитието на електроенергийния пазар в България чрез организиране на борсов пазар, включващ понастоящем три пазарни сегмента - „Ден напред“, „В рамките на деня“ и „Двустранни договори“. С Решение № НО-1 от 27.01.2016 г. КЕВР, на основание член 4 във връзка с член 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването (Регламент (ЕС) 2015/1222, Регламента), назначи БНЕБ ЕАД за Номиниран оператор на пазара на електроенергия (НОПЕ) на</p>		

<p>територията на Република България за срок от 4 (четири) години, считано от 27.01.2016 г. Впоследствие, с Решение № НО-1 от 23.01.2020 г. КЕВР, на основание чл. 4 във връзка с чл. 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, назначи БНЕБ ЕАД за Номиниран оператор на пазара на електроенергия на територията на Република България за срок от 4 (четири) години, считано от датата на изтичане на срока по Решение № НО-1 от 27.01.2016 г. на КЕВР и задължи БНЕБ ЕАД за срока, за който е назначено за Номиниран оператор на пазара на електроенергия на територията на Република България, да изпълнява всички изисквания на чл. 6 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването. С Решение № НО-1 от 13.07.2023 г. КЕВР назначи БНЕБ ЕАД за Номиниран оператор на пазара на електроенергия на територията на Република България за срок от 4 (четири) години, считано от датата на изтичане на срока по Решение № НО-1 от 23.01.2020 г. на КЕВР. Моля да вземете предвид, че като оператор на организирания борсов пазар на електрическа енергия и номиниран оператор на пазара на електроенергия БНЕБ ЕАД е страна по всички сделки за покупко-продажба на електрическа енергия на краткосрочните пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“. В този смисъл, точното във времево и количествено отношение изпълнение на паричните задължения към БНЕБ ЕАД е от изключително съществено значение за сигурността и нормалното функциониране на организирания борсов пазар на електрическа енергия. На краткосрочните пазарни сегменти на БНЕБ ЕАД се търгува ежедневно, фактурира се ежедневно и се плаща в полза на БНЕБ ЕАД ежедневно. В този смисъл, въвежданият с Наредбата режим по уведомяване за сключване на договори на стойност равна на или надвишаваща 10 000 лв., предявени изпълнителни листове, въз основа на които следва да се плати сума на стойност, равна на или надвишаваща 1000 лв., предстоящо плащане по договор или първичен платежен документ на стойност не по-малка от 1000 лв., когато представлява част от парична престация по договор, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв., предстоящо плащане по предявен изпълнителен лист на стойност не по-малка от 100 лв., е изцяло несъвместим с динамиката на борсовия електроенергиен пазар и средствата и способите, прилагани от БНЕБ ЕАД за управление и смекчаване на</p>		
--	--	--

<p>финансовия риск. Сред основните функции на БНЕБ ЕАД е управлението на финансовия риск, което от своя страна гарантира сигурността на пазара и снабдяването с електроенергия. В интерес както на борсовия оператор, така и на всички участници на организирания борсов пазар е операторът на платформите за търговия да събира своевременно – на падеж своите вземания, за да може на свой ред да погасява възникващите си задължения. При съблюдаване на уредения с Наредбата режим и по-конкретно извършването на предвидените в проекта на Наредбата проверки относно наличието или липсата на непогасени просрочени публични задължения ще създаде предпоставки някои от контрагентите на борсовия оператор, които попадат в обхвата на задължените по Глава XXIа от ДОПК лица, да изпаднат в забава за плащане на паричните си задължения към борсовия оператор. С оглед концентрирания у БНЕБ ЕАД финансов риск, бих искал да Ви уверя, че в работата на борсовия оператор са въведени и се прилагат адекватни, ефикасни и ефективни системи за финансово управление и контрол. В оперативната дейност на дружеството се спазват разпоредбите на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ), издадени от Комисията за енергийно и водно регулиране, обн., ДВ, бр. 55 от 19.06.2020 г., в сила от 19.06.2020 г., доп., бр. 4 от 15.01.2021 г., в сила от 15.01.2021 г., изм. и доп., бр. 41 от 18.05.2021 г., в сила от 18.05.2021 г., бр. 2 от 7.01.2022 г., в сила от 7.01.2022 г., бр. 74 от 16.09.2022 г., в сила от 16.09.2022 г., бр. 50 от 9.06.2023 г., в сила от 9.06.2023 г. Дружеството се придържа към изискванията на чл.35а от Правилата за търговия с електрическа енергия, чиято първа алинея дава възможност финансовият риск за сключените сделки на борсовия пазар да се управлява от оператора на борсовия пазар. В съответствие с нормативното изискване борсовият оператор е разработил механизъм за управление на финансовия риск. За целите на управление на финансовия риск участниците на борсовия пазар предоставят гаранционно обезпечение съгласно изискванията на ПРОБПЕЕ. През 2022 г. бяха предприети действия по въвеждане на самофактуриране и плащане от страна на търговските участници чрез директен дебит. В съответствие с предвидения нормативен ред, в Държавен вестник, бр. 74 от 16.09.2022 г., в сила от 16.09.2022 г. бяха обнародвани приетите от Комисията за енергийно и водно регулиране изменения и допълнения на ПРОБПЕЕ, включващи нормативното уреждане на самофактурирането и плащането чрез директен дебит от страна на търговските участници.</p>		
---	--	--

	<p>Въпросът за ефективното и ефикасно управление на финансовия риск беше от особено съществено значение и актуалност през 2022 г. от гледна точка на нарастването на цените на електрическата енергия, наблюдавано в цяла Европа и довело до значителни експозиции по сделките за покупко – продажба на електрическа енергия на организирания борсов пазар. За доброто управление на финансовия риск се спазва принцип за обезпеченост на сключваните сделки за покупко – продажба на електрическа енергия, недопускане на състояние на необезпеченост на възникващите парични задължения на търговските участници, стриктно и ясно регламентиране на момента на настъпване на изискуемостта на паричните задължения (падеж), но също така съкращаване на продължителността на периода на отлагане (падежа) на плащанията на организирания борсов пазар на електрическа енергия. Въведеното задължително ежедневно фактуриране и плащане от страна на търговските участници с падеж на следващия работен ден е вариант БНЕБ ЕАД да смекчи финансовия риск. Премахването на възможността за плащане на седмична база и замяната с възможност за използване на директен дебит доведе до намаляване на административната тежест и разходите за БНЕБ ЕАД. Въвеждането на разплащане чрез директен дебит даде възможност средствата на търговските участници, предназначени за разплащания по сключени сделки за покупко – продажба на електрическа енергия да бъдат съхранявани по техни банкови сметки, а при настъпване на изискуемост на дадено парично задължение на търговския участник средствата ще бъдат събрани чрез изпълнение на платежната операция директен дебит. Въвеждането на възможността за използване на директен дебит в голяма степен замени успешно използвания способ от част от търговските участници за плащане на седмична база и елиминира необходимостта от допълнително внасяне на суми при по-голяма волатилност на пазара и постигнати по-високи клирингови цени. Въведеното самофактуриране по смисъла на чл. 113, ал.11 от Закона за данък върху добавената стойност елиминира всички хипотези на забава на търговски участник за издаване на фактура с получател БНЕБ ЕАД, създаде условия за незабавно нетиране на насрещните парични задължения и улесни надлежното документиране и счетоводно отчитане на стопанските операции. През 2023 г., след завършване и изпълнение на техническото решение и приемане и обнародване на съответни изменения и допълнения на ПРОБПЕЕ (Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа</p>		
--	--	--	--

<p>на организиран борсов пазар на електрическа енергия, обн. ДВ, бр.50 от 09.06.2023 г.), успешно беше въведен напълно автоматизиран процес по проверка на лимитите за търговия, които се поддържат от страна на търговските участници за пазарните сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“. Доброто управление на финансовия риск изисква не само спазване на принцип на обезпеченост на сключваните сделки за покупко – продажба на електрическа енергия, недопускане на състояние на необезпеченост на възникващите парични задължения на търговските участници, стриктно и ясно регламентиране на момента на настъпване на изискуемостта на паричните задължения (падеж), но също така елиминиране на риска от настъпила неплатежоспособност на търговски участник и осигуряване на възможността БНЕБ ЕАД да удовлетвори паричните си вземания от търговски участник чрез реализация на предоставените обезпечения. Въвеждането на механизма се разглежда като целесъобразно и подходящо не само при по-голяма волатилност на пазара и постигане на по-високи клирингови цени, но в по-общ план минимизира риска от неизпълнение на парични задължения от страна на търговските участници, които имат дискрецията сами да определят размера на този лимит, да планират по-добре подаваните от тях оферти, сключваните сделки и паричните потоци. Рискът от настъпване на състояние на неплатежоспособност на търговски участник беше сведен до минимум поради невъзможността за възникване на парични задължения на участниците, които да не могат да бъдат погасени посредством реализацията на предоставените в полза на БНЕБ ЕАД бързоликвидни обезпечения.</p> <p>Във връзка с посоченото, считаме, че режимът на контрол върху разплащанията с публични средства, регламентиран в предлаганата Наредба, е изцяло несъвместим с финансовия риск, концентриран у БНЕБ ЕАД като оператор на организирания борсов пазар на електрическа енергия, както и с въведените от БНЕБ ЕАД мерки и средства за управление на финансовия риск, поради което предлагаме в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за условията и реда за разплащания с публични средства да бъде включен следният текст (параграф), който да изключи борсовия оператор БНЕБ ЕАД от обхвата на Наредбата: „Наредбата не се прилага в случаите, в които задължено лице, изпълнител по договор, оправомощено да получи плащане по договор или изпълнителен лист е лице, което извършва дейността организиране на борсов пазар на електрическа</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Наредбата, която се издава на основание чл. 182д от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) е подзаконов нормативен акт, т.е. издава се на основание на акт от по-висока степен, респ. съобразно чл. 15 от Закона за нормативните актове (ЗНА) не може да противоречи на разпоредбите на кодекса. В този смисъл, доколкото в чл. 182г от ДОПК изчерпателно са изброени изключенията, при които не се прилага режима по чл. 182а - 182в от ДОПК, не може в наредбата да се предвиждат норми, които не съответстват на разпоредбите на глава 21а от ДОПК. Съгласно чл. 15, ал. 3 от ЗНА,</p>
--	----------------------------	---

	енергия въз основа на лицензия, издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране“.		ако наредбата противоречи на нормативен акт от по-висока степен, правораздавателните органи прилагат по-високия по степен акт. В тази връзка не бихме могли с наредбата да изключим от приложното поле на закона лица, за които самият закон не предвижда подобна възможност.
--	---	--	---